

prof. dr hab. Tomasz Szarek
Wydział Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej Politechniki Gdańskiej
&
Instytut Matematyczny Polskiej Akademii Nauk - Oddział w Sopocie

Teizm i logika

Filozoficzne treści *Proslogionu* Anzelma z Aosty, a w szczególności zawarta tam idea *aliquid, quo maius cogitari non potest*, stanowią po dziś dzień inspirację do podejmowania poważnych badań logicznych. Argument ontologiczny jest jednym z najczęściej komentowanych tekstów filozoficzno-teologicznych. W błędzie są ci, którzy uważają, że kantowska idea z drugiego tomu *Krytyki czystego rozumu*: „Istnienie nie jest oczywiście realnym orzeczeniem (predykatem)” przekreśla prawomocność rozważań zawartych w tak zwanym dowodzie ontologicznym. Uzasadnimy to, sięgając do dokonań współczesnych amerykańskich filozofów analitycznych: Plantingi, Hartshorne’a, Malcolma i innych. Przedstawimy poczynione przez nich starania, aby klasycznym argumentom Anzelma nadać precyzyjną strukturę logiczną w obrębie jednego z systemów logiki modalnej.

Wspomnimy także o jednym z najwybitniejszych logików Kurcie Gödlu. Jego nieopublikowany za życia *Ontologischer Beweis* zaczął krążyć w środowiskach filozofów i logików w latach 80, a więc już po śmierci autora, budząc u jednych zdziwienie, u innych ciekawość. Spróbujemy odpowiedzieć na pytanie, czy rozważania te były dla Gödla czymś więcej, niż tylko logiczną łamigłówką.

Wtorek
10 grudnia 2019
godz. 16⁰⁰